

adaptat per l'àrab andalussí, que s'hi formà un col·le. aràbic *al-laṣṣ* i un plural *laṣṣāt*, partint de l'àr. *lāuṣā*, amb evol. fonètica *léuxa* en l'àrab granadí; i fins s'hi degué formar un verb transitiu de forma II: *lāṣaṣ*, d'on el part. *mulégtiex* «losado de piedras» (PALC).

La fonètica morisca no permet decidir sense dubtes si la *ṣ* d'aquestes formes ve de *-ṣj-*, o simplement de la *-s-* de LAUSA, que és la forma amplament predominant a la Romània; àdhuc bc. *lauza* i gallport. *lousa*. Però de LAUSIA no deixa d'haver quedat alguna prolongació, en l'astur. occid. *ṣouxa* i el sanabrès *llouja*, corresponents a les *lapides lausiae* lusitanes, d'Aljustrel.

Així, doncs, ens podem explicar el nom de *Les Penyes Llússies*, rocam en el te. d'Aielo de Rugat (XXXII, 151ss.), com prolongament de PINNAS LAUSIAS amb conservació de la surditat de la *-s-* conforme a la manca de sonorització de les intervocàliques, que és típica del mossàrab: el mossàrab local devia dir P. *lāṣias* o *lṣias*, adaptat com *lússies* pels repobladors catalans: sigui directament, sigui passant primer per *Llössies* i metafonia catalana (com en *núvia* ΝΟΥΙΑ o en *Llúria*).

LLOIXA o *Loixa* sento *lōṣā* a St. Joan d'Alacant (XXXV, 159.8): antiga barriada suburbial de St. Joan i barranc que passa per Santa Faç i prop d'aquest poble; *Lōxa* escriu M.Gadea (*Terra del Xè*, 11, 127). Els geògrafs i erudits locals escriuen *Loxa* o ho castellanyitzen en *Loja*, com fa Pastor de la Roca (*Hist. de la Ciudad de Alicante*), que el qualifica de «barrio mozàrabe de Alicante»; o *El Arch* VII, 181; amb descripció d'una basílica.

Crec que ens podem arriscar a equiparar-lo etimològicament amb el nom de la ciutat andalusa de *Loja*, prov. de Granada, equidistant entre aquesta ciutat i Còrdova, que ja trobo anomenat *Loxa* a mj. S. xv, en la *Gaya* o dicc. de rims de Guillén de Segovia (Tallgren, *Estudios sobre la Gaya de S.*, p. 52; i en escrits aràbics del mateix segle, *luṣā* (Hammer-Purgstall, p. 405, i Steiger, *Contr.* 353); però no crec que allí estigui vocalitzat; i, no estant-ho, és tan probable, almenys, entendre *lāuṣā* com *lūṣā*.

Crec que els arabistes no han dit res sobre l'etim. d'aquest nom andalús, però en tot cas no pot ésser aràbiga, puix que no hi existeix una arrel *lṣ*.

Crec, doncs, que tant el nom alacantí com el granadí vénen de LAUSIA 'llosa' o 'llosat', amb evolució mossàrab a través de *loṣā*.

Hi ha una alternativa, possible: veure-hi un nom pre-romà. Possible però ben poc fundada objectivament, i més aviat arbitrària. Un NL pre-romà, germà d'un *Losa* que figura en l'*Itin. Antoni* (456.3) a unes 40 milles de Bordeus en dir.^o a Espanya, potser igual al nom d'una divinitat pagana, *Losa* o *Loxa*, que apareix sobretot en inscrrs. de Navarra

(JMBláquez, *Religiones Prim. de Hisp.*, 1962, p. 80); Mítxelena (*Zephyrus* XII, 200) dubta entre una etim. basco-ibèrica (cf. bc. *lotsa* 'vergonya o por') i quelcom d'uropeu pre-basc, en relació amb *Loxa* nom antic d'un riu d'Escòcia.

Em sembla que en aquest seriós dilema, la repetició del nom en dos llocs diferents dins les terres de substrat mossàrab invita a preferir l'etim. mossàrab LAUSIA, més probable que les altres tres alternatives.

La Llòia, petit promontori coster, vora el Port de la Selva, damunt l'extrem NE. d'aquest poble de l'alt Empordà: oït *la lōjā* a l'inf. del Port. de la Selva (agost, 1964) i al de Cadaqués (XLV, 13). Com que la fesomia del nom és insòlita dubtem de l'etim. i fem diverses conjectures. De tota manera és ben sostenible fonèticament, suposar que un diminutiu en *-iyla* (-ICULA) es pronunciés *-iya*, encara que l'Alt Empordà és fora de la zona del cat. or. on *-yl-* sona *y* (*paya*, *fuya*); però el «ieisme» té més extensió quan hi ajuda la influència dissimilant d'una altra *l* o *l* (es diu *clavi(y)a*, *tovaiola*, *les ceies* fins a Bna. i molts rodals S. i O. del Princ.); com que allí hi ha rocam, com a tota aquella costa (cf. supra *El Lloar*), penso que tindriem aquí un *llostyla*: amb evolució paral·lela, d'una part, a *Llosar* > *Lloar*, per l'altra a *llentiyla* > *llentia*, que si s'hagués acomplert des de prou antic traslladés encara l'accent *lōia* > *lōja*, a la manera de *roina* > *ròina*, *duia* > *dúia*, *faia* > *feia*.

Fora d'això no veig més que una altra conjectura, imaginable també: en el ll. LOLIGO, -IGINEM 'calamars, sípia', mot que ha deixat descendència en italià (*REW*) i en parlars mossàrabs (com he asenyalat en obres meves s.v. *aluja*, *DECat.*): car la seqüència L-L- estava exposada a una dissimilació (cf. PRURIGO > *pru(d)ija*; que podia conduir a *lloia* > *Llòia*; i el color fosc blanquinós d'aquest turonet en les parts no cobertes de pins, i la seva forma ampla i arrodonada, no són llunyanes de les d'un pop o calamars, amb el seu gep central. Però en l'aspecte semàntic és una idea més rebuscada, amb base lexical més extraordinària, també suposa anomalies formals; i com que -IGINEM sol donar *-íge(n)*, caldria admetre una estranya base -IGO en nominatiu. Conjectura incomparablement més difícil que l'altra. Que li preferirem sense vacil·lar.

Llob-, *Llobatera*, *Llobera* etc. V. *Llob* -llobent, V. *Vilallobent*

LLÓBREC, LLÓBREGA i altres noms units o imbricats amb el ll. LÜBRÍCUS, -CA per llur origen

Comencem pels que provenen segurament de